

ZEYTİNYAĞI LİSANSLI DEPO TEBLİĞİ

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, standartları belirlenen zeytinyağının emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanmasını ve ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, zeytinyağının depolanacağı lisanslı depolarda bulunması gereken asgari niteliklere ve depolama hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ile zeytinyağı lisanslı depoculuk faaliyetlerine dair diğer hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu ile 12/4/2013 tarihli ve 28616 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını,
- Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen zeytinyağının; tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,
- Kanun: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununu,
- Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,
- Lisanslı depo: Lisans kapsamında zeytinyağının sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,
- Lisanslı depo işletmesi/işleticisi: Zeytinyağının depolanmasıyla iştigal eden ve geçerli bir lisansa sahip anonim şirketi,
- Mudî: Depolama hizmetleri için zeytinyağını lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
- Tank: Zeytinyağının depolandığı paslanmaz çelik (Cr-Ni) malzemeden imal edilen, inert gaz koruması olan, posa almaya imkan tanıyan ve farklı noktalarından numune almak için numune vanaları bulunan kapları,
- Ürün senedi: Lisanslı depo işletmesince düzenlenen, zeytinyağının mülkiyetini temsil ve rehniyi temin eden kıymetli evrakı,
- Yetkili sınıflandırıcı: Tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren Bakanlıkça lisans verilmiş laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,
- Yönetmelik: Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğini,
- Zeytinyağı: Pirina yağı hariç olmak üzere, Türk Gıda Kodeksinde tanımlanan ürünü, ifade eder.

Depolarda bulunması gereken asgari nitelikler

MADDE 5 – (1) Zeytinyağının depolanacağı lisanslı depoların;

- Taban, iç ve dış duvar yüzeyleri ile çatısının, zeytinyağına yabancı madde karışmasını ve kirlenmesini önleyecek, güneş ışığını ve rutubeti geçirmeyecek, zeytinyağını her türlü koku ve hava etkisi ile iç ve dış zararlardan koruyacak şekil ve nitelikte olması,
- Kapalı olması, zeytinyağının depolara aktarılması ya da depodan tahliyesi amacıyla ihtiyaç duyulan nakil ve diğer araç ve gereçlerin rahatça çalışabileceği genişlikte boş alanların ve geçiş yerlerinin bulunması,
- Farklı yıl ürünü zeytinyağı ile çeşitli tür ve sınıftaki zeytinyağının karışmasını ve niteliklerinin bozulmasını önleyecek önlemlerin alınmasına elverişli büyüklükte ve nitelikte olması ve yeterli sayı ve kapasitede tanklara sahip bulunması,
- Yeterli havalandırma ve iklimlendirme sistemine sahip olması ve ortam ve/veya tank içindeki sıcaklığın 12-24 0C olması,
- Belgelendirilmesi suretiyle yeterli yangın söndürme sistemi, kaçak akıma ve neme karşı korumalı özel muhafazalı elektrik sistemi ile zeytinyağının depolara nakledilmesi için gerekli altyapı ve nakil sistemine sahip olması,
- Depolama hizmetleri ve depolamayla ilgili ihtiyaç duyulan diğer yan hizmetleri yerine getirebilecek teknik donanımına sahip bulunması, gereklidir.

(2) Bakanlık, depolanacak zeytinyağının sağlıklı koşullarda muhafazasına yönelik gerekli gördüğü diğer depo niteliklerini arayabilir ve uygulamaya koyabilir.

(3) Lisanslı depo işletmesinin lisansa tabi kapalı depo kapasitesi 4.000 tondan, her bir şubesinin kapalı depo kapasitesi ise 500 tondan az olamaz.

(4) Zeytinyağının depolanacağı yerler, belirli bir sistematığe göre numaralandırılır. Depoların numaralandırılması giriş kapılarının üzerine yapılır, depo içindeki ünitelerin numaralandırılması ise zeytinyağının karışmasına mahal vermeyecek şekilde kolayca görülebilecek biçimde yapılır. Bakanlık, numaralandırmanın nasıl yapılacağı konusunda standart bir düzenleme yapıp zorunlu uygulamaya koyabilir.

Sermaye

MADDE 6 – (1) Lisanslı depo işletmesinin:

- 4.000 ton için; 1 milyon TL,
- 4.001 ila 8.000 ton için; 1,5 milyon TL,
- 8.001 ila 16.000 ton için; 2 milyon TL,
- 16.001 ila 30.000 ton için; 2,5 milyon TL,
- 30.000 tonu aşan her 5.000 ton için de ilave 500 bin TL, asgari ödenmiş sermayeye sahip olması gerekir.

Tartım makbuzu ve ürün senedi

MADDE 7 – (1) Yönetmelikte belirtilen bilgilere ek olarak:

- Tartım makbuzunda, zeytinyağının yıl olarak rafinasyon tarihi ile menşesine,
- Ürün senedinde ise, zeytinyağının tür, sınıf ve serbest yağ asitliği ile varsa alt sınıfı, yıl olarak rafinasyon tarihi ve menşei ile ambalajlı ya da dökme olduğuna, ilişkin bilgiler yer alır.

Zeytinyağını depolamaya hazır hale getirme

MADDE 8 – (1) Lisanslı depo işletmesi, depolanmaya veya standartlara uygun olmayan ya da depolandığında lisanslı depodaki diğer zeytinyağlarını olumsuz etkileyebilecek zeytinyağını, mudinin talebi üzerine ve ücreti karşılığında, depolanmaya ve standartlara uygun hale getirmek amacıyla niteliğine göre ihtiyaç duyulan posa alma, filtreleme, rafine etme ve benzeri işlemlere tabi tutabilir.

(2) Depolanmaya ve standartlara uygun hale getirilen zeytinyağı depolanabilir. Depolama şartları uygun olmayan, sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde bulunan, standart dışı olan ve mevzuatta öngörülen diğer hususlara uygun olmayan zeytinyağları, lisanslı depolara alınmaz.

Zeytinyağının depolanması ve blok ürün senedi

MADDE 9 – (1) Mevzuatına uygun olarak tartım işlemi ile analiz ve sınıflandırması yapılmış zeytinyağları lisanslı depoya kabul edilir. Zeytinyağları, tartım ve analizi yapılan kadar, depolanmış ürünlerden ayrı olarak bunlar için ayrılmış farklı bölüm veya tanklara konulabilir.

(2) Depolanacak zeytinyağının her bir 500 kg'ı için ayrı bir ürün senedi düzenlenir. Ambalajlı zeytinyağlarında, Bakanlığın onayı ile daha düşük ağırlıkta ürün senedi düzenlenebilir.

(3) Mudinin talebi ve lisanslı depo işletmesinin kabulü halinde, 500 kg'ı aşan parti halindeki zeytinyağlarının toplam miktarı için blok halinde tek ürün senedi düzenlenebilir. Bu durumda, blok ürün senedi üzerine parti zeytinyağının toplam ağırlığı yazılır.

Zeytinyağının lisanslı depoya geçici olarak kabulü

MADDE 10 – (1) Zeytinyağı, depolama amacından ziyade nakletme veya bir işletmede kullanılmak üzere kısa süreli muhafaza etme gibi amaçlarla lisanslı depoya en fazla 90 günü geçmeyecek şekilde geçici olarak kabul edilebilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi, zeytinyağı sahibiyile kendisi arasında yaptığı özel sözleşme çerçevesinde zeytinyağını depolar ve depo ücret tarifesiinden farklı olarak ücret talep edebilir. Ancak, bu şekilde kabul edilecek zeytinyağı miktarı, zeytinyağının depolama döneminin başlangıcını takip eden ilk üç ay içinde merkez veya şubede zeytinyağı için tahsis edilen depolama kapasitesinin yüzde onunu geçemez. Bu fıkra belirtilen geçici depolama süresi, gerekli görülmesi halinde genel olarak (2) Birinci fıkraya göre geçici olarak kabul edilen zeytinyağına ilişkin ürün senedi düzenlenmez. Ancak, bu zeytinyağlarının lisanslı depoda geçici olarak bulundurma amacını ortadan kalkarsa veya geçici depolama süresi aşırsa ürün senedi düzenlenir.

(3) Geçici olarak depoya kabul edilen zeytinyağı, ürün senedi düzenlenen zeytinyağlarından ayrı olarak depolanır. Zeytinyağının geçici olarak depolandığı, hem depo hem de kayıtlarda gösterilir. Kayıtlarda, zeytinyağının ağırlığı ile mislen depolanacak zeytinyağlarında zeytinyağının depoya konulmasından önce yetkili sınıflandırıcılarca yapılan analiz sonucuna ilişkin bilgiler de yer alır.

(4) Geçici olarak depoya kabul edilen zeytinyağlarına ilişkin zeytinyağı sahibi ve lisanslı depo işletmesi arasında çıkan ihtilaflar, aralarındaki sözleşme ve genel hükümlere göre çözülür.

Zeytinyağının depolara yerleştirilmesi, ayrı depolanması ve teslimi

MADDE 11 – (1) Aynı yıl ürünü zeytinyağı; tür ve sınıfına göre tahsis ve tasnif edilmiş, numaralanmış lisanslı depo ünitelerinde tür ve sınıfı aynı olan zeytinyağları ile karıştırılarak depolanır.

(2) Zeytinyağı; mudinin talebi, lisanslı depo işletmesinin kabulü ve zeytinyağının tank kapasitesinin en az % 60'ına tekabül etmesi halinde, diğer zeytinyağları ile karıştırılmadan orijinal hali korunarak ayrı olarak depolanabilir. Bu durumda zeytinyağı, ayrı ünitelere konular ve diğer zeytinyağlarıyla karıştırılmadan açıkça ve fark edilebilir şekilde işaretlenir. Ayrı depolanacak zeytinyağlarının depodaki yeri kayıtlarda açık şekilde gösterilir.

(3) Diğer zeytinyağları ile karıştırılmadan aynen depolanacak zeytinyağları, aynı orijinal haliyle teslim edilir.

Prim ve indirim tarifesi

MADDE 12 – (1) Ürünün karıştırılarak depolanması halinde ortaya çıkabilecek küçük kalite farklılıkları prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilir.

(2) Zeytinyağının mudiye tesliminde küçük kalite farklılıkları çıkmış ve bunlar prim ve indirim tarifesindeki oranları aşmamış ise, prim ve indirim tarifesindeki kabul edilebilir sınırlar içindeki değerlere göre;

- Mudinin lisanslı depodan teslim aldığı zeytinyağı, teslim ettiğiinden kaliteli çıkar ise, mudi tarafından zeytinyağının niteliğine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak kalite farklılığından doğan fiyat farkı indirim tarifesi olarak lisanslı depo işletmesine,
- Mudinin lisanslı depoya teslim ettiği zeytinyağı teslim aldığından kaliteli çıkar ise, lisanslı depo işletmesi tarafından zeytinyağının niteliğine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak kalite farklılığından doğan fiyat farkı prim olarak mudiye, ödenir.

Zeytinyağının korunması

MADDE 13 – (1) Lisanslı depo işletmesi, lisansı askıya alınmış olsa bile her zaman sorumluluğu altında bulunan zeytinyağının muhafazasında gerekli dikkati ve özeni gösterir.

(2) Depo her zaman temiz olmalı ve zeytinyağı yangın tehlikesini artıran ve sağlıklı muhafazasını engelleyen toz, çöp ve madde birikimleri ile aşırı nem, sıcak, soğuk ve ışıktan korunmalıdır.

(3) Zeytinyağına zarar verecek hale gelmiş depolar, gerekli tadilatlar yapılmıyca ve zeytinyağının bozulmadan sıhhatli şekilde depolanmasına elverişli hale getirilmeye kadar kullanılmaz.

Zeytinyağının azami depolama süresi

MADDE 14 – (1) Zeytinyağı, ürettiği aydan itibaren azami 18 ay süreyle lisanslı depolarda depolanabilir. Türk Gıda Kodeksinde tanımlanan rafine ve riviera zeytinyağlarında bu süre azami 12 aydır.

(2) Zeytinyağının üretim dönemi, zeytinyağı sahibinin beyanı ile gerekli analiz ve incelemelerle